

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-

TANITÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.

MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNÉL ÁRENGEDMÉNY.

TELEFONSZÁM: 284.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 284.

A földbirtok proletárjai.

Annak a sajátságos társadalmi irányzatnak, amely az osztóigazsággal ellentétben a földi javakban jóformán csak a társadalom legértéktelebb rétegeit akarja részeltetni, amely nem vesz tudomást a magyar értelmiség nap-nap után növekvő nyomoráról, hanem a krisztusi szeretet tanait félre magyarázva két szobás villákat épít alföldi kubikosok részére, már is meg van egy áldozata: a gazdatiszt. Soha Magyarországon annyi kenyérről gazdatiszt nem volt, mint mostanában. A földbirtokosok egymásután undorodnak el a birtokkezeléstől s vagy kiadják azt bérbe, vagy pedig rábizzák egyik-másik modern rablólovagra, amit köznyelven parcellázó valaminek (bank, fiskális, mérnök: egyremegy,) neveznek, ha aztán ilyen modern rablólovag veszi kezelés alá a birtokot, annak a vége sirás, jajgatás, fogcsikorgatás, de mindenképp az, hogy egy-két gazdatiszt állás nélkül marad s mehet a maga szakképzettségével legjobb eset-

ben műtrágya-vigécnek, vagy vármegyei dijnoknak.

Ez a helyzet Magyarországon. A társadalmi irányzat elsorvaszt lassanként egy művelt középosztálybeli réteget, amelynek nagy történelmi és gazdasági multja van s amely a kenyérhez való jogot egyetemi nivóju kiképzetés árán szerzi meg. Sajnos, sem atradició, sem a multbeli érdek, sem pedig a jövőben erre az osztályra váró nagy feladatok a pusztulás folyamatát nem tartóztathatják fel, mert ezidő szerint az állam nem ér rá törődni a gazdatisztok sorsával. Ezzel szemben még a terézvárosi demokraták is szinte követelik, hogy a magyar mezőgazdaság térjen át az intenzivításra, hogy a magyar mezőgazdaságba vigyék belé a modern szellemet, a haladást: azokról azonban megfelelkeznek, akik e haladásnak ősidőktől fogva fáklyavívői voltak.

Pedig olyan kevés az, amit a gazdatisztok kérnek. A közelmultban került ismét napvilágra egy, a földmivelésügyi miniszteriumhoz intézett kérvény s ebből látjuk, hogy a gazdatisztok nagyon is számoltak a mai demokratikus irányzattal és korántsem

követelik azt, hogy a szertelen birtokfeldarabolásoknak gátat vessenek, hanem mindössze azt kéri, hogy a telepítés és parcellázás fölött az állam gyakoroljon felügyeletet s így jövőben a parcellázások ne legyenek népnyzó bankügyletek, hanem az egészséges birtokmegosztásnak az előmozdítói. Kéri a többek között azt is, hogy a parcellázási műveletek alkalmával úgy, amint azt egy időben az állam tényleg tervezte, az apró birtokok közé ékeljenek be példaadó középirtokokat is. Hiszen úgy is siratjuk a középirtokos osztály pusztulását. Valamiképpen fel kellene tehát támasztani azokat az ősi verandás kuriákat, amelyek felé bizalommal tekintett a legszegényebb ember is, nem úgy mint a nagyurak kastélya felé, amely a szürdoimányos atyafiak előtt legfőbb képviselőválasztások idején tud kinyitni. Természetesen ezeket a középirtokokat azok kezére kell juttatnunk, — s ez volna tulajdonképpen egyetlen kérelem, ami a gazdatisztok érdekében való — akik a példaadó birtokkezeléshez értenek, akik részint egynéhány iskola elvégzése, részint hosszas gya-

István házasodik.

III.

Jó hogy a kutyán kitöltheti legalább bosszuját, nagyot sujtva rá fütykösével.

Lassankint egészen beesteledik. Kiülnek az égre a kaszás csillag, fiastyuk meg a többi s a teleképű hold beragyogja a tiszta kis udvart. Valahol a réten bánatosan sir a furulyászó . . . Így szokott esténként István is furulyázni, míg idehaza volt . . . A rossz fia de nagy keserőséget is okozott!

Végre feláll Julcsa néni, szó nélkül összeszedi a vacsora maradványait. Alig ettek valamit.

Bebiceg a gazda is a házba, letelepszik a kemény falócára, az asztal előtt. Könyökölni is lehet, meg busulni is.

Egyszer csak odaszól a feleségének:

Nyisd ki csak a tulipános ládát, Julcsa.

Mennyi ott az a pénz?

Mit akar kend véle? Hiszen tudja jól, hogy mennyi! — duzzog az asszony.

De csak nyisd ki mán, hadd lássuk, megvan-é?

Morogva lekuporodik az asszony a régi, cifra ládához. Olyan nehezen hajlik a dereka, mintha tíz évvel öregebb lenne, mint az imént volt. Kétszer, háromszor is próbálgatja kinyitni a ládát, míg végre fordul a zár.

Tele lesz levendula-illattal a szoba. Kiveszi vigyázva, kiméletesen az összehajtogatott virágos szövésű, módos selyemruhát. Hej, mikor még ebbe járt a templomba fiatalasszony korában. A kis Pistát kézenfogva vezette. De régen is volt. . . Szeretettel simit egyet-kettőt rajtuk. Talán a kis fia szöszke fejét képzeli oda? Egy-egy fénylő könyecsepp is rájuk csordul. Ejnye no, úgy széjjelszivarog, egész kerek föltnak látszik . . .

Ujra benyul Julcsa néni a ládába. Most meg a rojtos nagy kendője akad a kezébe. Ezt is meg kell igazítani. A debreceni nagyvásárból hozta a gazda ajándékba ezelőtt 25—30 esztendővel. S még csak meg sem koptak rajta a selyem-rózsák. Vagy csak a Julcsa néni gyöngé szemei látják még mindig olyan szépnek, mint hajdan volt? . . .

Végre a kapsos biblia is előkerül! Reszketős kézzel nyul utána Péter bácsi:

Add csak ide asszony!

Megnyálazott ujjával forgatja az öreg a megsárgult, különös szagu leveleket s egyenkint szedi elő belőle a százásokat. Egy, kettő, tíz, husz, huszonöt, — olvassa remegő hangon. Éppen annyi az. Huszonöt darab százás. Mennyit izzadt, küzdött, nélkülözött, míg a kis pénzt összerakhatta!

Nézegeti a bankókat, forgatja ujjai közt, beteszi a könyvbe, megint kiveszi: ezt

 Kerekes Pál uridivat és szabóüzletét átvettem
és a raktáron levő összes divatcikkeket, gyapjuszöveteket, stb. stb. minden elfogadható árban elárulom.
Bámulatos olcsó árak!
KEREKES PÁL UTÓDA.
Telefonszám 197.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tőzsdéjében.

Mai számunk 10 oldalra terjed.

korlat utján sajátítják el a modern mezőgazdálkodást.

Szerény kérelem biz' ez nagyon. De vajjon kitelhetik-e valamilyen követelésféle egy olyan társadalmi osztálytól, amely nap-nap után a legnagyobb aggodalommal van eltelve jövő sorsa iránt. A gazdatiszt helyzete földesurával szemben amugy is bizonytalan. Alkottak ugyan azelőtt 10 esztendővel valamilyen gazdatiszti jogviszonyt szabályozó törvényt, de hát ez még „tervezet” korában is rossz volt s a törvényhozási tárgyalások közben annyira kireparálták, hogy azóta a magyar gazdatiszti kar érdekeit képviselő országos egyesület minden esztendőben legalább 2—3 kérvényt nyújt be az illetékes miniszteriumhoz, hogy a törvényt vagy módosítsák, vagy helyezték hatályon kívül. Erre sem igen reagálnak felül. S éppen ezért a gazdatisztek már is régen beletörődtek abba, hogy a földbirtokossal való viszony az bizonytalan fog maradni. Ámde a kurtán-furtán való elcsapásnak bizonyos ideig meg volt az az ellenszere, hogy a gazdatiszt esetleg más birtokon kaphatott állást, ahol jobban megbecsülik képességeit. Most azonban ez a reménységük is tűnőfélben van. Hiszen maholnap alig akad földbirtok, amelyik gazdatisztet alkalmazni tud, vagy akar. Így tehát a gazdatisztek részére tényleg nem marad más, mint bizakodni abban, hogy ha minden kötél szakad, a rokonság csak szerez egy megyei díjnoki állást, ami éppen elég az éhenhaláshoz. Nagyon jó volna tehát, ha a magyar társadalom figyelme nemcsak a hangosan kérő hivatalnoksereg felé fordulna, hanem gondolna a földbirtok proletárijaira, a gazdatisztekre is és támogatná őket törekvéseik megvalósulásában.

szánta ő a fiának. A lakodalom napján akarta átadni, hogy legyen valamijök a fiataloknak. S az a Molnár Mari ugy hozzáillett vón Isványhoz. Dolgos, erős, jószívü leányzó. De meg amugy is biztosan különb az amerikai menyecskénél. Nincs annak olyan fekete szeme, se olyan hajlékony, izmos dereka, mint a Marinak. Jaj, az Isvány, az az Isvány, de el is hamarkodta a dolgot!

Julcsa, te — szól most Péter bácsi a feleségéhez, — holnap elmegy a plébánoshoz. Elviszed ezt a pénzt. Ossa ki a falu árvái közt, meg hagyjon értünk is örökös misére. Nem kap belőle a fijad semmit. Ha azt a pénzes frajlát vette el, hát éljen vele boldogul.

— Ej, ej, Péter, de tán csak hagyunk valamit mégis a fijunknak? Hisz mindétig jó gyermek vót! engedelmes, dógos. Mér' haragudni mán annyira?

Városi apróságok.

Köszönettel vette tudomásul a városi közgyűlés, hogy a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége a nyiregyházi kultúrpalota építési költségeire 200000 korona állami segínyt hozott javaslatba a kultuszminiszter előtt. Bizonyára hálás azért is, hogy a vármegye nemcsak nagy értékű muzeumát ajánlotta fel, de 50000 korona építési segínyt is adott. A város is meghozta a maga hozzájárulását, mert hisz' a telket kilátásba helyezte és még megszavazott 50000 koronát is. És amikor ilyen kevés anyagi áldozattal egy nagy kulturális intézményhez jut és abba a vármegye vagyont érő muzeumát felajánlja, akkor a muzeumi segédőr fizetésének feléhez való hozzájárulást csak 10 évre szavazza meg. Hogy miért? Erre mi is kíváncsiak vagyunk! Mert a cél aligha lehet az, amit pedig elértek, hogy a segédőr kinevezését megakasszák. Ezt még sem lehet feltételezni!

Na de hát mégis miért? Hát csak azért is! . . .

Végre megnyiták Thália templomának kapui. Nap-nap mellett zsufolt közönség. Színészeink pedig igazán igyekeznek a legjobbat nyújtani. Eddig ez rendben is volna. Csakhogy egy kis folytatása is van a dolognak. Azon még nem nagyon akadunk fenn, hogy karzati közönségünk akkor nevet bele a darabba, amikor a letragikusabb a helyzet; elvégre egy kis püsszegéssel fel lehet őket világosítani, hogy — ezen ugyan inkább könnyezniök kell — ha már érzelmeiket mindenáron nyilvánítani akarják. Azt azonban méltán elvárhatja a műélvező közönség, hogy azokban a későn vacsorázókban, akik a földszinten vindikálnak helyet maguknak, legyen annyi fegyelmezettség és ne zavarják őket előadás közben késői jövetelükkel, arisztokratikus kopogásaikkal, helyeiknek keresésével s a már ülőknek felállításával.

Ha pedig ez a fegyelmezetlenség meg

— Megmondtam . . . Ugy lesz! — Minket eltart a tehén, meg a földek. Ugy sem élünk már soká . . . Hamar bevégezzük, ami még hátra van.

Az asszony egyenkint rakosgatja a rojtos kendőt, selyem ruhát, csak a bibliát hagyja kint. Holnaptól kezdve már ugyis üres lesz, nem kell rejtegetni.

. . . Csöndes éjszaka lett. A két öreg sehogysem tud elaludni. Az asszony egyre rossz fiáért imádkozik, hogy legyen boldog, legyen olyan jó asszonya, mint a Molnár Mari lett volna.

Péter bácsi is csak forgolódik az ágyában, fájtatja megmaradt lábát és néha-néha hosszasan a lelkével viaskodva sóhajt:

Az az Isvány! Az az Isvány . . .

Erio.

nem szűnik, tessék kizárni a későn jövőket, mint ahogyan teszik más városokban.

Akkor bizonyára korábban fognak vacsorázni!

*

Ne tessék fére érteni, csupán városunk iránti szeretetünk szólaltat meg, amidőn felhívjuk az illetékesek figyelmét a város házaira. Mert ma ugy áll a dolog, hogy egy színidegen is megmondhatja, melyek azok a házak, melyek a város tulajdonai. Azok tudniillik a legelhagyatottabbak.

Ez pedig nemcsak szégyen a városra, de káros is.

Mezőgazdaság.

Felolvasta a Bessenyei-kör szabadliceumi osztályán:

Szomjas Gusztáv.

VIII.

A bányászat ezt hozza napvilágra s a gyárak ezt hozzák kénsvavas kezeléssel vízben oldódó állapotba, ami azt jelenti, hogy a növény gyökerével felszívhatja s hasznosíthatja. A phosphor trágya neve superphosphát. Phosphor tartalma 16-tól 22%-ig terjed. A geológusok ezen felleveése valóban megállja helyét, ez onnan világlik ki, hogy a kőzetekben állati csontváz, toll, szóval geológiai lelet van.

Előfordulási helyök India, Canada, Florida, ritkábban Spanyol-, Francia- és Oroszország.

A phosphortrágya drága javítószert, ennek oka a gyártás körülményessége s az is, hogy a kőzeteket messziről kell idehozni.

Hazánkban a műtrágya-fogyasztás elenyésző a művelt államok fogyasztásához képest. Németország például circa 13 millió métermázsát használ el évente, amit 130 gyár állít elő.

A mi 5—6 gyárunk mintegy egy millió ötszáz ezer mázsa műtrágyát állít elő. Nem kevésbé fontos phosphortrágya a *thomas salak*.

A vasgyártásnál ugyanis az a törekvés, hogy a vasból a phosphort elvonják, mert ez által törekenységéből veszít, hajlékonyává lesz.

Thomas mérnöknek sikerült olyan eljárást feltalálni, amelynek folytán a vaskőzet phosphorja a salakkal eltávolodik. Ebből a salakból állítják elő azután a thomas-salak lisztet, amelynek ugyan jóval kisebb az oldható phosphorja, mint más phosphor-trágyáké, de jóval olcsóbb is. Nagy előnye, hogy hatását a földben évekig megtartja.

A thomassalakból nem győznek Németországban annyit gyártani, hogy a szükségletet kielégítsék.

Mi a thomassalakot Németországból hozzuk be.

A trágyázásnak egy nagyon hathatós módja a *zöldtrágyázás*.

Már a régi egyiptomiak és rómaiak is

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi cipőkülönlegességek megérkeztek.

reájöttek, hogy bizonyos növényeknek talajjavító hatásuk van.

Magyarázatát adni nem tudták, mignem az újabb kor természettudományi vizsgálódásai alapján reájöttek, hogy a pillangós virágnak, minők: a borsó, bab, bükköny, herefélék, csillagfürt stb. levelükön át termékek nitrogént vonnak el a levegőből s azt gyökérükön apró gumókban elraktározzák.

Ha én nem engedem a nyitrogengyűjtő növényt beérni, hanem viritás közben leszántom, az elkorhadó növény szár és gyökér a talajt gazdagítja, még pedig a száraz humusban, a gyökér gumója nyitrogenban. Ezt az eljárást nevezik zöldtrágyázásnak.

Ha a növényt zölden lekaszálok takarmánynak és csak a tarlóját szántom le, a nyitrogen-gumó akkor is a talajban marad, az így megművelt földet nevezzük zöldugarnak.

Meg kell említenem, hogy zöldugar lesz az is, ha bármely kulturnövényt zölden kaszálok le.

A zöldtrágyázásnak leginkább a legsoványabb homokterületeken van értelme.

Gazdag talajon a zöldugar-tartás is elegendő lesz, különösen ha műtrágyákkal pótoljuk a hiányokat. A zöldtrágyázásra legalkalmasabb növény a csillagfürt.

A zöldtrágyázás szülő-hazája Németország.

Élt Szabolcsvármegyében egy jeles gazda, aki a zöldtrágyázást Németországban tanulmányozta s Magyarországon meghonosította.

Ez a gazda Blau Pál volt, megérdemli, hogy megemlékezzünk róla.

A csillagfürt termelésénél reá jöttek, hogy olyan talajon, ahol még nyitrogengyűjtő növényt nem termeltek, nem akart díszlenni. Ha olyan talajról hintettek el földet, ahol már egyszer termelt nyitrogén-gyűjtő növény, akkor díszlett.

Ezt úgy magyarázzák a tudósok, hogy a talajhintéssel bacillusok kerültek a földbe, amely bacillusok gyorsan elszaporodnak s a nyitrogén-gyűjtő növényen, különösen annak szárán izgalmat okoznak s ez az izgalom okozza a nyitrogén-gumók képződését. Ezt az eljárást talaj-ojtásnak nevezik.

Futóhomok területeken csaknem lehetetlen zöldtrágyázás nélkül gazdálkodni.

Az *ugartartás* a legkényelmesebb és legolcsóbb talajjavítás.

Ugar az olyan föld, amelyen 1, vagy több éven át semmit sem termelnek, de a rendes szántási, boronálási műveletben részesítik.

Az így kezelt földben a levegő, hő, fény, nedvesség, bakteriumok hatása olyan kedvező állapotot teremt, hogy dusan meg-

térül az egy évi pihentetés fejében hozott áldozat.

Ma azonban, amidőn olyan drága a föld, a pénz, a gazda helyesebben jár el, ha nem az égből várja az áldást, de hozzá lát a talajgazdagítás ismert eszközeihez s pótolja a hiányt az istálló- és műtrágyákkal s a helyes vetés-forgóval és műveléssel.

A talajművelés legfontosabb művelet az összes mezőgazdasági ténykedések között. Hiába van meg a talaj gazdagsága és jó tulajdonsága, ha ezt a talajgazdagságot feltárni nem tudom.

Hiába látom el trágyával, vagy műtrágyával a földet, ha egy hibás művelettel elrontom az egésznek hatását.

A jó talajmunka sokban pótolja a trágyát is, ha okszerű vetésforgót alkalmazok, alkalmat adok a talajnak arra, hogy az egymást követő növények közötti időt, úgy hasznosítsa, hogy a talaj mintegy beérjen, a növény táplálására alkalmas legyen.

Cabaré!

A nyiregyházi katolikus legényegylet

cabaré-estélye
június 8-án lesz
a Városi Színházban.

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
— és plissézoló intézete —

Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyászruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bármilyen ruhákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófehérre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plisséz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásaikat kérem, vagyok mély tisztelettel:
Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Városi közgyűlés.

24-én — pénteken — tartotta a város e havi rendes közgyűlését. Valami nagy érdeklődést nem láttunk a tárgysorozatba vett ügyek iránt, aminek magyarázatát abban találjuk, hogy olyan nagyobb jelentőségű dolgot, melyek nagyobb vonzerőt tudnak gyakorolni, nem kerültek ez alkalommal szőnyegre.

Textil ipari szakiskola létesítése iránt tett felterjesztésére értesítette a kereskedelmi miniszter városunk közönségét, hogy ez idő szerint a kérelmet teljesíthetőnek nem találja, miután a jelenlegi irányu szakiskolákat sem keresik fel oly számban, amennyit felvenni s kiképezni képes volna. A közgyűlés tudomásul vette a leiratot s ezzel egyelőre lekerült a napirendről a városnak — az igazat megvallva — nem is sok reménnyel indított actioja.

Hálásan vette tudomásul a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjének értesítését arról, hogy a nyiregyházi kulturház építése 200000 korona állami segély nyújtása iránt előterjesztést tett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

A helybeli gazdaszövetségnek állatdíjazás iránti kérelmére évi 1000 korona segélyt szavazott meg, a folyó évre azonban költségvetési fedezet hiányában annak folyósítását csak az esetre engedélyezi, ha a Szabolcsvármegyei gazdasági egyesület löverseny nem tartana s így az e célra felvett 1600 korona felszabadulna.

A Sip-utca és Viz-utca között szükségesnek mutatkozó új utca nyitására Friedmann Sélíg házának megvételét — a tanácsi javaslat ellenében — egy szavazattöbbséggel elejtette.

Az iparos tanoncotthon építésére Pisszer Jánosnak legolcsóbb ajánlatát fogadta el; a villamvilágítási berendezésekre a villamossági részvénytársaságét, tekintettel azonban a nehéz pénzügyi viszonyokat, felhívta ajánlatot tevőket, nyilatkozzanak, meddig hajlandók ajánlataikkal kötelezettségben maradni, az építkezés megkezdése idejére csak válaszuk beérkezése után fog érdemlegesen dönteni.

A Sóstófürdő butorainak szállítására s két városi furott kut vállalatba adására vonatkozó polgármesteri intézkedést jóváhagyólag tudomásul vette.

Demeter Béla és Bocskay Sándor tanyai elemi iskolai tanítóknak működési pótlék iránti kérvényét kedvezően intézte el.

Tudomásul vette az 1910 évi népszámlálás alapján készült s az egyes felekezeteknek megoszlását feltüntetető kimutatást, melyet lapunk legközelebbi számában közlünk.

A polgári fiu és leányiskolák, a kisdédvők, a községi iskolaszéknek s az önkéntes tűzoltó egyesületnek 1911 évi zárószámadásait jóváhagyta.

Még egy pár kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés 5 órakor véget ért.

REKLAMÁCIÓT,

amely a lap késedelmes, vagy nem pontos kézbesítésére vonatkozik, sziveskedjék akár telefonon, akár levelezőlap útján a kiadóhivatalnak jelenteni.

A gondos anya csak eredeti

Dr. Soxhlet-féle készülékkel sterilizált tejjel neveli fel gyermekét, melyet legolcsóbban

Blumberg József keztyű-, kötszer- és fűzőgyárában lehet kapni.

Külön próbaterem a kötszerészethez. Illatszerek, szappanok.

Telefon sz. 96. Kath. paróchia.

H I R E K.

— **Zászlószentelési ünnepély.** A helybeli róm. kath. elemi iskola növendékei két szép zászlót kaptak pünkösdi ajándékkul — részben gyűjtés útján. A fiuk piros, a leányok fehér selyemzászlót. Holnap, Pünkösdi vasárnapján a reggeli 8 órai misén fogja megáldani Petrovits Gyula apátpléb., iskolai igazgató, mely után az elemi iskolában iskolai ünnepély lesz. Ennek keretében történik a szalagok feltevése a zászlóanyák által, mely tisztséget a leányok zászlójánál dr. Bodnár Istvánné, a fiukénál Groák Ödönné úrasszonyok voltak kegyesek, mint a gyermekek ismert jólelkű mecénásai, magukra vállalni. Az ünnepélyekre úgy a szülőket, mint az érdeklődőket szívesen látja az iskola tantestülete.

— **Zenés mise.** Pünkösdi első napján a helybeli rk. templomban a d. e. 10 órai istentiszteleten Beliczay f. dur miséjét adják elő zenekísérettel mellett az egyházi énekhar tagjai a következő közreműködőkkel: Májerné Eckerdt Ilonka, Székely Gyuláné, Völgyi Jolánka, Ruttkay Jolánka, Fekete Valli, Hvaszta Irén, Hvaszta Erzsike, Komjáthy Zuzsó, dr. Kerekes Pál, Luka Jenő, Pálffy István, Pál János, Majer Ferenc, Fekete Jenő, Nagy Sándor, dr. Juhász Sándor, Garay Gyula, Lojek Gyula, Gebhardt N., id. Eckerdt Elek, Leskó Sándor, Sajermann Ferenc, Kovács István, Okolicsányi N., Füredi Henrik, Fekete István. Betétként Eckerdt Ilonka adja elő Gerecset Offertoriumát, a Tantum ergo-t pedig Mayer Ferenc énekli. Orgonista: Vertse K. Andor. A Csima Emil hitoktató predikációja után kezdődő misét Petrovits Gyula apát-plebános végzi sub infula, papi segédlettel.

— **Vármegyei hírek.** Gróf Vay Tibor főispán Péchy Gábor nagykallói szolgabíró, tb. főszolgabíró és Kubinyi Zoltán nyírbogdányi szolgabíró, tb. főszolgabíró közszolgálat érdekében kölcsönösen áthelyezte. — Tompos Endre szolgabíró a dadai járásba, dr. Gergelyffy Endre szolgabíró pedig a nyírbaktai járásba osztotta be. — Dr. Erdőhegyi Lajos központi közg. gyakornokot a nagykallói járás főszolgabírói hivatalához helyezte át s helyébe dr. Gomba Gusztáv közg. gyakornokot a dadai felső járás főszolgabírói hivatalától a központba rendelte be. — Az újonnan szervezett nyírbaktai főszolgabírói hivatalhoz pedig Jeney László nagykallói járási írnok helyezettett, kinek helyébe ideiglenesen Dely Ernő központi írnok került.

— **Kath. tanítók országos gyűlése.** A magyarországi kath. tanítók Országos Bizottsága az ez évi közgyűlését a VII. egye-

temes tanítógyűlést megelőző napokban tartja meg. A közgyűlést megelőzőleg szakosztályi értekezletek lesznek. A közgyűlés tárgyai lesznek: 1. Kivánjuk az egységes tanítói fizetést (XI., X., IX. fizetési osztályba való beosztás és a harmadolás elvének megvalósításával) 2. A tanítói nyugdíjtvény revíziója (a lakbér-pótló nyugdíj). 3. Az egyházmegegyei Tanítóházak szervezése.

— **Nyiregyháza város mérnöki hivatalánál** betöltendő építési és rajzoló állásra 1912 június 5-ig lejárató pályázatot e héten tette közzé a város polgármestere.

— **A májusi előléptetés** változást hozott a helybeli vasutnál is, amennyiben a keresk. miniszter dr. Gergelyffy Dezső és Uy Sándor fogalmazó-gyakornokokat fogalmazókká, dr. Szitha Sándor és Petácz Endre forgalmi díjnokokat fogalmazó-gyakornokokká nevezte ki.

— **Hirdetmény.** Szabolcsvármegye Sóstóhegy községében Sóstóhegy elnevezéssel 1912 évi június hó 1-én postai ügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levélpostai küldemények, továbbá csak a belföldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba és Németországba szóló pénz- és csomagküldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalvány-, nemkülönbön postatakarékpénztári ügyletek közvetítésével van megbízva. A postaügynökség kézbesítési köre Sóstóhegy hegyközségre terjed ki. A postaügynökség leszámolás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében a Nyiregyháza 1. számú posta- és távirtdahivatalhoz tartozik és összeköttetését a Sóstóhegyről Sóstóhegy 340 sz. őrházra és vissza naponként háromszor közlekedő gyalogküldöncjárt útján a mindkét irányu 60 sz. kalauzpostákkal a 4704 sz. vonattal és a Nyiregyháza 1. számú posta- és távirtda hivattal nyeri. Nagyvárad, 1912 május hó 18. Siket, m. kir. posta-táv. igazgató.

— **Az országos iparegyesület** hetvenéves jubiláris diszközgyűlésén felolvasott évi jelentésből vesszük ki ezen, minket közelebről érintő részt, ahol Antal Lajos nyiregyházi kocsigyártó mesternek egyesületi díszéremmel történt kitüntetésé alkalmából emlékezik meg a következőkben:

„Antal Lajos nyiregyházi kocsigyártó mester a kor igényeihez alkalmazkodni tudó, modern kisiparos-mesternek mintaképe. Egy kisebb jelentőségű vidéki városban képes volt rövid idő alatt példásan felszerelt középipari telepet létesíteni, amely fejlettebb igényeknek is meg tud felelni. Versenyképességét bizonyítja, hogy egész sor olyan cikket és munkát készít műhelyében, amelyek eddig a fővárosból és Bécsből kerültek a város és a környék fogyasztóihoz. Érdemeségéről az illetékes testületek elismeréssel nyilatkoznak.“

Mi, akik közről ismerjük Antal Lajos kiválóságát, amelynél csak az ő közismert szerénysége nagyobb, őszinte örömmel hoztuk nyilvánosságra az országos iparegyesületnek sokatmondó elismerését.

— **Ismét éretlen tréfa,** vagy talán esztelen bosszu, nem tudjuk, de kell, hogy a rendőrség végére járjon a dolognak, okozta kedden éjjel a 6-os villanyos kocsinak a vágányból való kiugrását. Történt pedig a Zrinyi Ilona-utcán a most épülő bank előtt. Jó időbe került, míg sikerült a kisiklott villanyost visszahelyezni a vágányba. Nem az első eset, de nem is lesz utolsó, ha a rendőrség erélyesen el nem hánik a gazokkal, kik kő- és tégladarabokat rakva a rohanó kocsik kerekei alá, veszélyeztetik az ember életét s csinálják a nagy kárt a társaságnak.

— **Az alkohol.** Ismét szomorú, sőt végzetessé válható tragédiát idézett elő a szesz, az átkos szesz! Bernát Ferenc nyiregyházi cipész és oldalbordája voltak azok, kik az élet buját-baját fojtották bele a pálinkába. Nap-nap után erre ment minden keresetük és nap-nap után kevesebb volt a pénz, mert folyton növekedett a fogyasztás és ezzel együtt a házi perpatvar, veszekedés, sőt verekedés is. Így történt ez a héten is. A gőz nagyon erős lehetett mindkettő fejében, mert egyik sem akart a másiknak engedni, az asszony fadarabbal támadt az urának, ki a gyengéd hitvesi figyelmet méltánylandó, a dikiccsel úgy hasba szurta szeretett életpárját, hogy ez menten felfordult. A szomszédok szállították be az Erzsébet kórházba, hol súlyos sebét azonnal megoperálták. A férjet pedig hűvöstre tették, hogy ott gondolkozzék a történetek felett.

— **A Modern Könyvtár Calderon-kötete.** Calderonnak, — teljes nevén Don Pedro Calderon de la Barcanak — egyik leg-híresebb és a világ vigjáték-irodalmának is egyik legjelentősebb vigjátékát, az Urnó és komornát, most mutatta be vigjáték-előadásainak során a Nemzeti Színház. A még ma is teljesen frissnek és meglepőnek ható vigjáték tele van a híres író minden jellemző írói tulajdonságával. Tele van meglepő fordulattal, bájos tréfával, bohóckodó, furcsa helyzetekkel. A mű magyar fordításának értékét nagyban emeli, hogy az Kosztolányi Dezső műve, aki Calderon husos, költői és olvatag nyelvét a legtökéletesebb verselő kézséggel, briliánsan adja vissza. A kötet a Gömöri Jenő szerkesztette Modern Könyvtárnak hármas száma (161—63), ára 80 fillér. Az Athenaeum kiadása. Mindenütt kapható.

— **Oh az a szerelem!** Tóth Miklós Antal, ibrányi illetőségű csavargó a kisvárdai kórházban volt ápolás alatt, hol dobogó szive szerelemre gyuladt, a bizonyára szemrevaló ápolónő iránt, és amidőn a kórházból gyógytva elbocsátatott; gondolt merészet és nagyot és éjnek idején turbékoló gerlepárjához sietett. Ámde sajnos, a kaput zárva találta. Mit tegyen hát? hova menjen! Be akart mászni a kerítésen. De véletlenség az az ördögös rendőr épen oda érkezett, de nem fülelte, de lábalt, rendőrségre vitte, a pricsre fektette s reggel — óh szörnyűség — kiutasították a városból, hogy nézzen hölgy után — Ibrányban.

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

— **A Nyiregyházi Takarékpénztár-egyesületnek** elismerésre méltó elhatározásáról vettünk tudomást Májerszky Béla polgármesterhez intézett átiratából, melyben értesíti, hogy a nagykállói m. kir. földmives-iskolában ez év október havában kezdődő kisközpont tanfolyamon 2 nyiregyházi gazda ifjunak 180—180 koronát kitevő ellátási költségét viselni fogja. A kijelölés jogát az intézet gyakorolja, miért is az ellátási díj elnyeréséért kérvényezők az intézet igazgatóságához intézett kérvényben forduljanak.

— **Lipikről**, ezen nagyvilági fürdőhelyről a következőket írják: Még alig ért véget a téli idény, máris a nyári vendégek tömegesen keresik fel ezen híres fürdőhelyet, hogy annak kiváló gyógyhatású vizét, fürdő és *wokutára* egyaránt használhassák. Nagyszámban keresik fel már ezidén is a rheuma és ízületi bántalmakban szenvedők, akiknek a fürdő feltűnően enyhe klímája is előnyére válik, mely klímával más fürdőhely alig vetekedhetik.

— **Pöstyén új fürdőpalotája**, melyet a múlt hónapban nyitottak meg, világszerte híressé vált mint a legtökéletesebb fürdőház és szállószanatórium. 300 pompás kényelemmel berendezett szobája között számos oly lakosztálya van, amelyek fürdőszobájába az eredeti gyógyforrás van bevezetve. Az épület közvetlenül az iszapforrások felett létesült és méretei oly hatalmasak, hogy naponként 5000 beteg tarthat benne kurát.

— **A rádium korszakában** nevezetes eseményt jelent a természetes rádium-emanatorium, melyet Pöstyénben e hó elején bocsájtottak a szenvedők rendelkezésére. Tudvalévő a pöstyéni csodá-hatású kénes iszapforrásnak páratlanul intenzív rádiumtartalma, amelyet most a rádium-emanatorium segítségével oly módon használnak fel a gyógykezelésre, hogy bármely gyenge, erőlen beteg is a legsikeresebben használja Pöstyénben a rádiumkurát. Az emanatorium a világhírű új pöstyéni szálló- és fürdőépületben: a Thermia Palace-ban van.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1912. május 1-től. —

I. Nyiregyházára érkezik:

Debrecen felől	6:35,	9:57,	1:50,	4:02,	5:37,
"	8:42,	12:23			
Szerencs "	6:31,	10:03,	1:39,	7:50,	8:13,
Csap "	6:39,	9:21,	1:44,	4:00,	8:37,
Mátészalka "	6:06,	1:11,	4:39,	7:10,	
Nyiradony "	6:40,	1:11,	6:40,		
V.-Namény "	6:30,	1:43,	6:34,	8:19,	
Polgár "	6:10,	10:03,	5:15,		

II. Nyiregyházáról indul:

Debrecen felé	4:47,	6:19,	10:14,	2:06,	4:47,
"	7:20,	9:02,			
Szerencs "	6:50,	10:04,	4:08,	5:45,	9:11,
Csap "	6:55,	11:12,	2:20,	7:20,	8:56,
Mátészalka "	7:16,	10:25,	2:10,	7:28,	
Nyiradony "	7:50,	2:10,	7:57,		
V.-Namény "	7:12,	10:57,	2:43,	8:50,	
Polgár "	7:10,	10:04,	5:55,		

Nyiregyházavidék kisvasutak.

I. Nyiregyháza Bessenyei-térre érkezik:

Balsa felől	5:56,	8:31,	12:00,	8:22,	7:17,
Dombrád "	6:24,	1:15,	8:12,		
Nagyhalász "	9:41,	3:22,			

II. Nyiregyháza Bessenyei-térről indul:

Nagyhalász felé	6:25,	11:47,			
Balsa "	7:10,	11:00,	3:12,	7:28,	
Dombrád "	6,	6:05,	7:34,	2:2,	

Klein I. D. szállító Budapest, ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.

Eladó üzlet a Főtéren Debrecenben

legforgalmasabb helyen.

Férfi és női divatárakkal.

5-1

Bővebbet RÁCZ BÉLA bank és tájékoztató irodájában, Debrecen, Csapó-u. 12. Telefon 10-27.

Bérmálásra

szebbnél-szebb fiu és leányka

ékszerek,

órák

legnagyobb választékban és ez alkalommal mélyen le-szállított árban

Sándor Rezső

órá- és ékszerésznél

Nyiregyházán, Zrínyi I. u. 3.

Telefon 252.

TANÜGY.

Felhívás a községi iskolaszékekhez.

Az iskolai költségvetés összeállításához ujabban egy Utmutató jelent meg, melyre vonatkozólag a kir. tanfelügyelőség a következő felhívást intézi a községi iskolaszékekhez, illetve azok elnökeihez:

„A vk. min. úrnak a Tevely László és Gramma Dörme „Utmutató“ c. munkájából, mely az áll. és közs. elemi iskolák költségvetéseinek és számadásainak összeállításához és megállapításához hasznos tájékoztatóul szolgál, — 1000 példány állván rendelkezésére, értesítse hivatalomat, hogy birtokában meg van-e már ezen Utmutató? Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő.“

E felhívás folytán jelentkező iskolaszékek ingyen fogják kapni a fenti Utmutatót.

Iskola-látogatás. A kisvárdai polgári iskolát dr. Wilt György kir. tanfelügyelő, Koleszár Lajos bánffyhungyadi polg. iskolai igazgatóval az elmúlt napokban látogatta meg.

Iskola-építés. A nyirábrányi áll. elemi

iskola építésére a vk. miniszter ur 19750 K.-t utalványozott. A versenytárgyalást az államépítészeti hivatal legközelebb közzé teszi.

Az őri ev. ref. iskolaszék 2-ik iskolát állit fel, amely a jövő tanévben kezdi meg működését. A miniszter ur a tanító részére 900 K államsegélyt utalványozott.

Tanító-változás. Nyirgelsén a ref. iskolaszék a Sényőre távozott Bartha Antal helyébe Paál Zoltánt választotta meg tanítónak.

Tanító mint postaügynök. Bedő Miklós pazonyi tanító dr. Wilt György kir. tanfelügyelőtől engedélyt kapott arra, hogy a Sóstó-szőlőn a posta-ügynökséget elvállalja. Ezzel a szőlőtelepek régi, jogos kívánsága nyert elintézését.

GRAND HOTEL

SAN REMO

NAGY SZÁLLODA

BUDAPEST, VII., Dohány-u. 40.

Nyár-u. sarok.

Szolid családi szálloda.

Teljes kényelemmel berendezve. Tiszta, világos szobák 3-60 koronától.

Lift, légfűtés, ébresztő óra, hideg-meleg viz minden szobában. : :

SZINHÁZ.

Szombaton:

Földes Imre színműve a „Nincs tovább“ került színre meglehetősen gyér számú közönség előtt. Az előadás jó, közepes volt, bár a II. felvonás kissé több elevenséget kívánt meg, mégis általában a szereplőkről jót mondhatunk. Különösen Bérczi, Székely és Békéssy emelkedtek a többi szereplők fölé.

Vasárnap d. u.:

„Rang és mód“ színmű ment vasárnap — több — vasárnap délutáni színezetben és hangulatban. Este egy igen ötletes francia vigjátékot: „Amor a pénzügynök“ adott elő a társulat. Az előadás sima, könnyen folyó, elegáns és élvezetes volt. Főrészők volt benne Virányi Sándor és különösen Vajda Ilonkának, bár a többi szereplők is igen finoman, franciás eleganciával játszottak.

Hétfőn: bérletszünetben (meg is látszott), kedden, szerdán bérletben telt ház előtt került színre a „Leányvásár“ operett. Nem

Bácher, Melichár, Johnston gépgyárak

fióktelepe kizárólag RÁHMER SÁNDORNÁL, Debreczen, Piac-utca 43. sz., a Dreher mellett.

Egyedül itt kaphatók: a modern AVERY JUNIOR tengeri termelő eszközök. — Az eredeti Melichár UNIOUM-DRILL vetőgépek legújabb szabadalmu, kulcs nélkül beállító készülékkel és rögzített csoroszlyacsavarokkal. Az eredeti amerikai Johnston kéveköti aratógépek, a Bácher acélekék és könnyű kettősekék, a hullámos „IMPERATOR“ soros műtrágya vetőgép. Óvakodjunk silány utánzatoktól.

hiába aratott e darab mindenütt nagy tetszést, mert méltán meg is érdemli. Igaz, hogy a közönség is hálás volt, méltányolta nemcsak a darab szépségét, de a szereplők teljesen kifogástalan játékát is. Igen jó volt Zilahyné Luci szerepében, méltó partnere volt Falussy, ez az igazán szép hangú tenorista, Borbély Lili kedvességével, temperamentumos játékkal, szép táncával hatott, de méltán sorakoztak melléjük a többi szereplők is, Désy, Máthé, Kemény. Általában az idejű operett-személyzet a vidékiek között a legjobbnak mondható, no de ideje is már!

Csütörtökön:

Tolstoj hatalmas művét: az *Élőhalottat* mutatta be a színtársulat. A darab főszerepét Zilahy Gyula játszotta, olyan alakításban, aminőt az ország művészeitől talán keveset láttunk. Olyan megrázó erővel adta szerepét, oly megértéssel, hogy a nyiltszini tapsoknak se vége, se hossza nem volt. Méltó volt Zilahyhoz Papp Etelka és a többi szereplők mind egytől-egyig.

Pénteken, tegnap este a *Kis gróf*, ez a kedves zenéjű és végtelenül bájos operett újdonság ment. Éppen úgy, mint a *Leányvásár*, ez is még többször fog színre kerülni, de meg is érdemli. Zenéje — minden száma — élvezetet nyújt, de élveztük a szereplők összhangzatos, ügyes játékát is. Zilahyné mint mindig, most is szépen énekelt és nagyon elegáns volt. Nem maradt azonban mögötte Borbély Lili sem, Koltay, Ligeti, Falussy, Máthé Gyula, egytől-egyig remekeltek; a közönség, a nyiregyházi művészpártoló, örökké késedelmeskedő közönség kellemes estében vett részt.

Szombaton, ma este páratlan bérletben ismét a *Kis gróft* adják.

Kis gróf. Ma este, május 25-én színre kerül másodszer a „Kis gróf“ operette páratlan bérletben. E kedves, szép zenéjű operette, melynek tegnap este volt a nyiregyházi premiérje, úgy itt is, mint minden színpadán megtalálta a maga nagy sikerét.

Pünkösdi előadások. Pünkösdi első napján vasárnap d. u. 4 órai kezdettel a Nyiregyházián is oly szép sikert aratott „Ártatlan Zsuzsi“ kerül színre, a címszerepben Beleznay Margittal. Délután mérsékelt hely-árak.

Este a nagy sikert aratott „sláger“ operette, a „Kis gróf“ kerül színre harmadszor páros bérletben, a két női főszerepben Zilahyné S. Vilma és Borbély Livel. Nagyobb szerepeket játszanak még Falussy István, Máthé Gyula, Bérczy Ernő és Kassay Károly.

Pünkösdi másodnapján, hétfőn, május 27-én, d. u. 4 órai kezdettel, mérsékelt hely-árakkal a „Tündérlak Magyarhonban“ c. népszínmű kerül színre elsőrendű szereposztásban. Főbb szerepeket játszanak: Zilahyné S. Vilma, Falussy, Székely, Virányi, Bérczi, Máthé.

Pünkösdi másodnapján este érdekes reprize lesz a nyiregyházi színháznak. Fel-
elevenítésre kerül ez alkalommal az annak

idején minden más operettet fölülmuló „Bányamester“. A szép zeneszámok s az ügyes szöveg élvezetes estére ad kilátást a nyiregyházi közönségnek. Főbb szerepeket játszanak Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Falussy István, Solti Ernő, Kassay Károly, Ligeti, Deésy.

Magyar vér. Érdekes eredeti bemutatója lesz május 30-án a nyiregyházi színháznak. Lengyel Nándor helybeli fiatal író, „Magyar vér“ cím alatt érdekes népdramát írt, amelyet Ligeti Lajos scenirozott s amelynek énekszövegéhez Deésy Alfréd, a már ismert népdalszerző nagyon kedves eredeti zenét írt. A bemutató iránt óriási érdeklődés mutatkozik.

Heti műsor.

Vasárnap . . . d. u. 26-án „Ártatlan Zsuzsi“
Vasárnap . . . este 26-án „Kis gróf“ páratlan bérlet.
Hétfő . . . d. u. 27-én „Tündérlak Magyarhonban“.
Hétfő . . . este 27-én „Bányamester“ páros bérlet.
Kedd . . . . . 28-án „Nemzetesaszszony“ páratlan bérlet.
Szerda . . . . . 29-én „Katalin“ páros bérlet.
Csütörtök . . . . . 30-án „Magyar vér“ bérlet-szünet.
Péntek . . . . . 31-én „Magyar vér“ páratlan bérlet.
Szombaton . . . . . 1-én „Cigányszerelem“ páros bérlet.

A debreceni műipar-kiállítás.

A „Műpártoló Egyesület“ e hó 16-án nyitotta meg műremekeinek kiállítását. A kiállításon a legszebb iparművészeti dolgok vannak kiállítva s a közönség igen nagy számban keresi fel a kiállítás helyiségét, gyönyörködve a szebbnél-szebb tárgyakban, illetve műremekekben.

A kiállított tárgyak mindegyike külön-külön megérdemli a legnagyobb figyelmet s elismerést. Azonban a kiállító műiparosok közül két kiváló butorgyáros érdemel leginkább említést.

Killer Ede butorgyáros cs. és királyi udvari szállító, Piac-utca 68.

Girtsis József és T.-sa cég, Boldogfalva-utca 6. sz.

Killer Ede Debrecen egyik legrégebb s legtekintélyesebb butorgyárosa. Feltűnést keltő szép szobát rendezett be a kiállításon. Az ő kiválóan szép, izléses, művészies butorait már nagyon sokan ismerik ország-szerte. A kiállított elsőrangú kivitelű magyar stílu munkákon meglátszik, hogy a tervezőnek minden gondolatát megértette a butorok készítője.

Az igazi uri elegancia benyomását keltő szobában könyv-szekrény, író asztal, zsöllye, bőrgarnitúra, uri asztal stb. van. E butorok nemes fából valók. A faanyag kidolgozásán észlelhető, hogy mesteri hozzáértő kezéből került ki.

Kiválóan jól sikerült a butorokon a kárpitos-munka, az összeállítása legkisebb részletekig tökéletes s gyönyörűen kidolgozottak a görbe felületek, ugyancsak a nagy síma felületek is. A művészi összhangot és hatást emelik a magyar stílu faragások, melyeknek elkészítése szintén művészi, mesteri kézre vall.

Művészet, izlés, elegancia, komolyság, kitűnő, precíz, szép munka, ezek jellemzik Killer Ede kiállított uri szoba-berendezését,

melynek csodálói méltán adóznak a legnagyobb elismeréssel az igazán szép tárgyak kiállításának.

Girtsis József és Társai cég szobája. Egy remek hálószoba-berendezés, melynek minden egyes darabja a legszebb műremek. A finom kidolgozás, a stílus, a szépségnek a praktikussal való összefűzése s a magyaros, önállóan eredeti gondolat lebilincselően lepi meg a nézőt, aki szinte csodálattal áll meg a szoba előtt: Ime, ez debreceni műiparos munkája.

A butorzatok stílusa magyar. Látszik, hogy a tervező s a készítő Girtsis és Társai cég, egyaránt törekedett ennek kidomborítására. A kiállított kettős ágy oly precízen van összeállítva, mintha egy butordarab lenne. Ujítás az is, hogy a hátulso ágy fából, tovább menően a fa anyagával ugyanazonos burkolat, ennek végén pedig alacsony, barnás üllöke van mind a két oldalon. Ezen rendkívül praktikus ujítások teljesen pótolják az éjjeli szekrényt s igen szép formát adnak a nyugvóhelynek. Van a szobában még két szekrény, mindkettő gyönyörű munka s tele a legpraktikusabb ujításokkal. A fehérnemű-szekrény kihúzható, nyílt, kis faragott oszlopokon nyugvó, mahagoni lapokkal elválasztott vízszintes rekeszből áll. Kiegészíti a berendezést egy toalett tükör, üllökével s a legzseniálisabban kiesztelt rekeszekkel. A rendkívül szépen kidolgozott virágos, babos kőrifát vörös-barna paliszander szegély veszi körül.

A kidolgozás s az összeállítás is a legsikerültebb s hibátlan, mely mesteri kézre vall s dicséri a Girtsis és Társai céget, melynek e szoba-berendezés valóban dicsőségére válik.

Ezen kiállított tárgyak hozzá még felette olcsók is, mert a fiatal s törekvő műiparosok a vidéken létező legjobb technikájú s praktikus berendezésű műhellyel bírnak s legelsőrendű munkaerőket foglalkoztatnak.

— Megjegyezvén, hogy e két kiváló cég kiállított műremekei már a kiállítás első napján elkelték, sőt a műpártoló hálás közönség közül nagyon sokan tettek megrendeléseket is.

E helyen felhívjuk t. olvasóink szives figyelmét a *Debreceni műipar-kiállításra*, illetve a fenn megnevezett két kiváló s hírneves cég kiállított praktikus szobabutor-berendezéseire.

883

R. B.

Ház és telekeladás!

Kótajban eladó a régi róm. kath. plébánia-épület akár 1 kat. h. 241 négyszögöl, akár 2 kat. h. 547 négyszögöl, akár a 3 kat. h. 1140 négyszögöl területű belső-séggel azonnal.

Ugyancsak eladó a régi róm. kath. iskola és kántortanítói lakás 941 négyszögöl belső-séggel.

Tárgyalni lehet ez ügyben Nyiregyházián Petrovits Gyula apátplébánossal, vagy Kótajban Tóth István plébánossal.

SPORT.

Az ifjusági tornaverseny Kassán. Három népes tornakerületnek 1400 válogatott ifju tanulója gyűlt össze 29 intézetből

házánk északi fővárosának, a nemes ősi kurucok dicsőséges székhelyének történelmi nevezetességű földjén, Kassán. Céljuk a sok-sok szellemi gazdálkodás mellett, a testi erő kipróbálása az összehasonlítás arányában, a nemes versengés testet-lelket edző hatásos jelenségeinek a bemutatása.

A résztvevő intézetek közt ott volt a nyiregyházi ág. hitv. ev. főgimnázium felsőbb osztályu ifjúsága is, számszerint 42-en Vargha László tornatanár és Zimmermann Rezső tanár vezetésével, illetve felügyelete alatt.

A résztvevő intézetek tarka-barka, festői egyenruhájokkal, élénk, színes képet kölcsönöztek az utcának, mely különben is hangos volt a felvonuló ifjuság trombitálásaitól.

Az első nap *füleslabdaverseny* volt, mely alkalommal Nyiregyháza az iglói ág. ev. gimnáziummal került szembe. Eredmény: 0:14. — a nyiregyháziak félidőben feladták a versenyt. Legügyesebbek voltak az eperjesi diákok.

Második nap már kora reggel zeneszó mellett vonultak az összes résztvevők a sporttelepre, ahol megpróbálták a közös szabadgyakorlatokat, majd a két kassai intézet mutatta be zenés szabadgyakorlatát. Ezután *magas ugrásokat* végeztek. A nyiregy-

házi főgimn. átlaga 1'41 volt *staféta-futásban*. Az előmérkőzések győztesei lettek: kassai reál, kassai gimn., besztercebányai gimn., eperjesi kath. gimn., eperjesi tanítóképző, szarvasi gimn., eperjesi ev. gimn. és a *nyiregyházi ev. gimn.* Középmérkőzések II. csoportjában, 1. kassai gimn. 2. *nyiregyházi gimn.*

Távolugrásnál a nyiregyházi főgimn.-ből az V. oszt.-ból harmadik lett Bistey 5'22, a VI. oszt.-ból első lett Porubszky 5'51 (ezüst érem.)

100 m. síkfutásnál az V. csoportban Márton (nyiregyházi gimn.) szintén első lett, (ezüst érem) Porubszky pedig második. Fráter (nyiregyházi gimn.) harmadik lett a *függeszkeszében*.

Ezüst érem I-ső díj: Márton László V. oszt. 100 m.-es síkfutás.

I-ső díj: Porubszky György VI. o. Távugrás.

Bronz érem: Staféta. V. Márton, VI. Bistey, VII. Gajdos, VIII. Szohor.

Bronz érem 2-ik díj 150 m.-es síkfutás Szohor Pál VIII. o.

Bronz érem 2-ik díj. Távugrás. Bistey V. oszt.

Diszoklevél: Szabadgyakorlat.

Diszoklevél: Szergyakorlat. (Korlát.)

Fráter: Függeszkesz 3-ik. Bronzérem.
Porubszky: 100 m.-es futás 2-ik. Bronzérem.

Szóval ott is kivették részüket a mi ifjaink szép eredménnyel, hoztak haza 2 ezüst, 8 bronz éremet és 3 oklevelet. Az összes versenyzők szombaton este érkeztek haza a legjobb egészségben s vonultak hangos trombitaszó mellett az intézetbe, ahonnan szállásaikra tértek, hogy álmódjanak nagyobb dicsőségről, pihenjenek babéraikon.

Itt említjük meg, hogy a főgimn. ifjúságának majálisa június hó 3-án lesz a Sóstón.

Kovács Gyula

műbutorgyáros

DEBRECZEN,

autorcarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

18

Használjon HAJHULLÁSNÁL ÉS FEJ-KORPÁNÁL Dr. Dralle-féle NYIRFA HAJVIZET

évek óta
bevált
megbízható
gyármány

Ára 2'50 és 5.— K.

Meglepő eredmény!!

Kisérelje meg!!

Kapható gyógytárakban, drogeriákban, illatszerüzletekben és jobb fodrászüzletekben.

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmi a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszesz készítmény. Egy eredeti üveg ára csak

44 fillér.

Nagy üveg 1'10 fill., óriási üveg 2'20 fillérbe kerül minden gyógyszertárban vagy üzletben

Főelárusítás:

Nagy Kálmán gyógyszertárban Nyiregyházán.

Teljes italmérési berendezések

sörkimérő-készülékek folyékony szénsavval, vagy légnomással való üzemre pálinka-, sör- és borkimérő-ritok, kimérő csapok, vezetékek és az összes szerelvények.

Dr. Wágner és Társai
Budapest, IX. kerület, Tinódy-u. 3. sz.
Elsőrendű különlegességi gyártmánya. Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék 3. számú árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

Berlin Nagy Szálloda

Budapest, VI. Révay-utca 10. szám.
Andrássy-ut mellett. Telefon 137—90.

Szobák 2 K 60 f-től feljebb.

140 minden modern kényelemmel berendezett szoba.

Központi fűtés, lift, Vacum-Cleaner.

Winkler Ottó igazgató.

Rózsafák

és futórózsák teljes és nagyvirágú. Petonia, Salvia, Pelargónia, piros verbéna, margaréta stb. stb. Száz-féle virágplánták csak

Doránt Ferenc

virág nagykertészet és modern virágkötészetében Kallói-u 59.
Telefon szám 188.

„Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,

„Kollarit“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-bőrlemez

vizhatlan, a legnagyobb viharok ellenáll.

„Kollarit“-bőrlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható:

32-20-7

WIRTSCHAFTER ÁRMIN
vaskereskedőnél Nyiregyházán.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

mert a „FORHIN“ a

sokszorta megjavított

„BORDÓI KEVERÉK“

kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is.

Bármily harmatnál permetezhet vele. Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! — Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

I-SZOR kevesebb a gond,

II-SZOR kevesebb a munka,

III-SZOR kevesebb a munkabér!

„FORHIN“-gyártól BUDAPEST, VI., Váci-ut 93. szám.

Gyártjuk az eddig DR. ASCHENBRANDT szabadalmát képezett:

rézkénport és bordói port is.

55-20-14

Villanyvilágítási berendezéseket,
villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és
villanycsengőbevezetések

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan.

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

27

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

Csillárok és égőtestek raktáron.

„NIGRIN“

a legjobb cipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű

wiksnek

vitriolnélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Uj! selyemfestő és vegyszeti tisztító intézet Uj!

BATA JÓZSEF

III. kerület, Bocskay-utca 5. szám alatt.
(A törvénytisztelettel szemben.)

Fest

gyapju, pamut, selyem, plüsszöveteket és szőrméket.

Tisztít

női, férfi, gyermek-ruhákat, csipke és szövet függönyöket.

Plissiroz

álló és lapos formákban.

Legjobb munka!

Mérsékelt árak!

Teljes

szikvizgyári berendezéseket, szikvizgépeket, szifonokat

és az összes hozzávalókat legjobb minőségben szállítanak

Dr. Wagner és Társai

Egyesült szikvizgyárak R.-Társasága
Budapest, IX., Tinódy-utca 3. szám.

Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék 1. számú árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

MODERN KÖNYOMDA

Litographia műintézet

DÁVIDHÁZY KÁLMÁN

Könyvkötészet és Dobozgyár r.-t.

Debreczen, Fűvészkerület-utca 9. sz.

Ajánlja legújabb találmányu gyorsajtóival felszerelt könyomdája készítményeit:

reklám-nyomtatványokat

modern és színes kivitelben, levélpapír és üzleti nyomtatványokat, névjegyeket sima és dombor nyomással, térképet, hangjegyeket 32 stb. stb. művészi kivitelben. 8—2.

Tiszta agyagból készült szép és jó cserép, fali téglák

és legszebb

nyersfalazati téglák

csak a

Karcagi Ágyagiparnál,

Karczagon szereshető be, hol egyes waggonrakományok is megrendelhetők. 22

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósborszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszor. — Törvényesen védve. — Öre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

Erényi Sándor-féle RÁDIUM sósborszesz vállalat

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztékosabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában
Nyiregyháza,
Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett.)

Hunyady és Malachovsky

fényképészek műterme Nyiregyháza, Kállai-utca 2.

Egészen újonnan épített modern műterem, mely a legmodernebben van berendezve, teljesen elkészült. — Így abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mai kor kényes igényeit kielégítő **művészi fényképeket** készíthetjük el. Kívánatra vidéken is eszközölünk felvételeket legújantányosabb árban.

≡ Legrégibb fényképészeti műterem. ≡

Alapított 1902. évben.

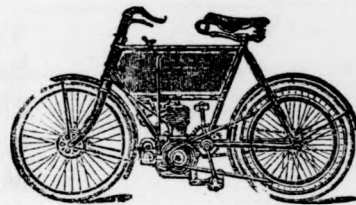
285-5-6

ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése

Debreczen, Piac-utca 8. szám.

(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert
legjobb

Viktória

kerékpárok
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Raszás György

épület- és disztribútor

NYIREGYHÁZA,

Debreczeni-utca 7.

Egyedül versenyképes!

Megnagyobbított és új gépekkel teljesen felszerelt műhelyében készít minden a bádós szakba vágó munkát. Épület- és toronyfedések. Specialista iskolai ivóviztartályokban. Raktáron fürdőkádak, konyhaedények.

Olcsó ár!

Pontos kiszolgálás!

Vidéki megbízásokat azonnal elintéző

Szőlő-oltványok.

Szőlővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) **csemeték** beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA szőlőtelepét
Bihardiószegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte: ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva. **Olcsó ár és pontos kiszolgálás! Számtalan elismerő levél.** — A tisztelt érdeklődők a teiep megtekintésére szívesen láttatnak. 20

ESKA

A legmodernebb

utazási eszköz!

Árjegyzék ingyen

Eredeti gyári áron

szállít:

Hastrup & Swetlik

bicikli raktára **Éger** (Csehország).

Gyász esetek alkalmával:

Telefon 247.

legolcsóbban és bizalommal vásárolhatunk **Tahy** utóda **Fehértói Béla** elsőrendű temetkezési intézetében Nyiregyházán, Vay Ádám utca 5. szám, Marschalkó-ház. Fa- és érczkoporsók és szemfedelek gyári raktára. Nagy mennyiségben való vásárlásom lehetőségessé teszi, hogy a gyászoló közönségnek elsőrangú gyártmányokat igen olcsó árban adhatok. Óriási raktár, legnagyobb választék, pontos és figyelmes kiszolgálás, szigorúan szolid árak!

Költségvetés díjtalan!

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugyancsak egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is utólrétegetlen olcsó árban

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepnapokon zárva.
Raktáron állandóan 200 különféle lakberendezés található.

Tisztelettel

Glück Jenő.

Gazdák sütődéje R. T. Debreczen.

ujonnan épült sütődénkben az üzemet megkezdettük, hol a mai kor igényeinek és a legmesszebbmenő kívánalmaknak úgy hiegenikus, mint tisztasági szempontból megfelelőleg kizárólag csak házi komlós, burgonyanélküli kenyeret, kiflit és zsemlyét is sütünk és bármily mennyiségben kereskedőknek és házhoz szállítunk.

Az igazgatóság: Poroszlay László elnök, Grosz Béla alelnök, Mihalovics Jenő, Balásy József, dr. Gulyás István, Boros József, Fráter István, Benedek Zoltán, Grünberger Ignátz.

Felügyelő-bizottság: dr. Tüdös Kálmán elnök, Takács Samu, dr. Grünwald Zsigmond, Vajda Henrik, dr. Nagy Zoltán ügyész, Jakoby Dávid ügyvezető.

Helyi raktár: **SÁNDOR JAKAB** urnál Keskeny-u. 3. Ki mindennemű felvilágosítással szolgál és megrendeléseket pontosan eszközöl.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
:: Nagyvárad mellett. ::

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása, vízhőfoka 50° Celsius. Gyógyjavalat fürdő alakjában, **csuz (reuma)** és **köszvény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh** és **petefészek-gyulladások**, **méh-hurut medencebeli sejtiszövetlob** és **izzadmányoknál**. Ivógyógymód alakjában idült **gyomorbántalmaknál** **makacs székrekedésnél** máj- és **epehólyag** betegségeknek, **sárgaság** és **epeköveknek** meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád- mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakoszoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennis-pálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta.

Posta-távirda. Interurban-telefon.
Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld az igazgatóság.

Minden jó gazdasszony
= próbálja meg a =
HOFFMANN-féle
☛ pörkölt kávé ☛

A közeledő bérnyelési
alkalomból

bérnyelési-ajándéknak alkalmas
imakönyveit, olvasóit, képeit
stb. ajánlja

Szántó Ernő

könyvkereskedő
katholikus parochia épület.